

Fondacija Fond za humanitarno pravo

#EY
3A TEBE

Međunarodna konferencija

„Procesuiranje ratnih zločina u zemljama bivše Jugoslavije — dvadesetogodišnji pregled“

Falkensteiner Hotel Beograd, 28 – 29. novembar 2024.

Konferencija je posvećena analizi i evaluaciji procesuiranja ratnih zločina pred sudovima u Bosni i Hercegovini, Crnoj Gori, Hrvatskoj, na Kosovu i Srbiji, uz poseban osvrt na procesuiranje seksualnog nasilja, regionalnu saradnju, suđenja u odsustvu, kao i podršku žrtvama i svedocima.

Agenda

Prvi dan, 28. novembar 2024.

- **9.30 – 10.00 Registracija učesnika**
- **10.00 – 10.30 Uvodne reči**
  - Fond za humanitarno pravo
  - Delegacija Evropske unije u Srbiji
- **10.30 – 11.00 Susret s povodom**

Antonela Riha razgovara sa **Nailom Kajevićem**, bratom Nijaza, koji je sa još 19 putnika izveden iz voza u Štrpcima i ubijen, o njegovom iskustvu kao svedoka i posmatrača suđenja u Crnoj Gori i Srbiji.

Činjenice o događaju: Dana 27. februara 1993. godine, pripadnici interventne čete Višegradske brigade Vojske Republike Srpske, pod komandom Milana Lukića, u stanici Štrpci izveli su iz voza br. 671 koji je saobraćao na liniji Beograd–Bar, 20 putnika, među kojima je bio i Nijaz Kajević. Svi oteti putnici su ubijeni. Do danas su pronađeni posmrtni ostaci samo četiri žrtve.

Za zločin u Štrpcima pred sudovima u regionu pravnosnažno je osuđeno 10 lica, dok je postupak koji je od 2019. vođen pred Višim sudom u Beogradu protiv petoro, a potom – nakon smrti Ljubiše Vasiljevića 2021. godine – četvoro optuženih, prošlogodišnjom odlukom Apelacionog suda u Beogradu vraćen na početak. Postupak je u januaru počeo iznova, a u međuvremenu je preminuo i optuženi Jovan Lipovac.

- **11.00 – 11.20 pauza**

- **11.20 – 12.50 Procesuiranje ratnih zločina iz ugla tužilaštva**
Moderatorica: Tea Gorjanc Prelević, Akcija za ljudska prava
Panelisti:
  - Ivan Matešić, zamenik glavnog tužitelja, Tužiteljstvo Bosne i Hercegovine
  - Miroslav Dasović, zamenik županijskog državnog odvjetnika, Županijsko državno odvjetništvo u Osijeku, Republika Hrvatska
  - Radovan Lazić, javni tužilac, Javno tužilaštvo za ratne zločine Republike Srbije

- **12.50 – 13.50 ručak**

- **13.50 – 15.20 - Procesuiranje ratnih zločina iz ugla civilnog društva**
Moderatorica: Jovana Spremo, Komitet pravnik za ljudska prava YUCOM
Panelisti:
  - Bekim Blakaj, Fond za humanitarno pravo Kosovo
  - Haris Rovčanin, BIRN BiH
  - Bojana Malović, Akcija za ljudska prava
  - Vesna Teršelič, Dokumenta – centar za suočavanje s prošlošću
  - Marina Kljaić, Fond za humanitarno pravo

- **15.20 – 15.40 pauza**

- **15.40 – 17.10 Debata: „Nevidljiva suđenja – prikrivena pravda“**
Debata o odsustvu suđenja za ratne zločine iz javnosti
Moderator: Nenad Golčevski, Fond za humanitarno pravo
Učesnici:
  - Boris Pavelić, novinar
  - Jelka Jovanović, novinarka
  - Saša Ilić, književnik

- **17.10 -18.45 večera**
  - **19.30 Pozorišna predstava „Kućica za pse“**
reditelj: Romano Nikolić
lokacija: Hartefakt kuća (prevoz je obezbeđen)
Predstava Kućica za pse bavi se teškom i, u našim društvima nedovoljno otvorenom, temom ratnog silovanja i njegovim dugotrajnim posledicama na ljude, porodice, zajednice i društva u celini. Kroz priče dve porodice iz različitih sredina, predstava istražuje kako trauma ratnog nasilja ne pogađa samo one koji su je proživeli, već se prenosi na sledeće generacije.

Drugi dan, 29. novembar 2024.

• **9.30 – 11.00 Pomoć i podrška žrtvama i svedocima u procesima za ratne zločine**

Moderatorica: Aleksandra Ivanković, Victims Support Europe

Panelisti:

- Nikica Hamer Vidmar, Služba za podršku žrtvama i svjedocima pri Ministarstvu pravosuđa i uprave i digitalne transformacije Republike Hrvatske
- Slavica Peković, Služba za pomoć i podršku svedocima i oštećenima pri Višem sudu u Beogradu, Republika Srbija
- Tijana Jovanović Dačić, Međunarodna mreža pomoći IAN
- Mirjana Arsić, Fond za humanitarno pravo

• **11.00 – 11.30 Susret s povodom**

Antonela Riha razgovara sa **Fehrijom Čirak**, suprugom Fadila, koji je s još tri civila ubijen 18. aprila 1992. godine, u objektu fabrike obuće „Standard“ u Karakaju kod Zvornika.

Činjenice o događaju: Pripadnik TO Milići Dalibor Maksimović je 18. aprila 1992. godine u prizemlju fabrike obuće „Standard“ u Karakaju kod Zvornika, u prisustvu drugih pripadnika jedinice, pucao rafalnim hicima u leđa civila – braće Iljaza, Nijaza i Nedžada Karaosmanovića i Fadila Čiraka – dok su privedeni, s lisicama na rukama, sprovedeni kroz prostoriju.

Viši sud u Beogradu doneo je 6. oktobra 2023. godine presudu kojom je optuženog Dalibora Maksimovića osudio na kaznu zatvora u trajanju od 13 godina zbog ubistva Fadila Čiraka i drugih civila. Kako je Maksimović već ranije osuđen na kaznu zatvora od 15 godina za ubistvo četiri civila i silovanje jedne Bošnjakinje, Sud mu je, prilikom izricanja kazne, zbog zakonskih ograničenja, izrekao jedinstvenu kaznu zatvora od 15 godina.

• **11.30 – 11.50 pauza**

• **11.50 – 13.20 Procesuiranje seksualnog nasilja u ratu pred domaćim pravosuđima**

Moderatorica: Lejla Gačanica, pravna savetnica i istraživačica

Panelisti:

- Nela Pamuković, Centar za žene žrtve rata – Rosa
- Carolyn Edgerton, pravna konsultantkinja Women’s Initiatives for Gender Justice
- Samra Čardaković, TRIAL International
- Drita Hajdari, nekadašnja tužiteljka i rukovoditeljka Odeljenja za ratne zločine pri Specijalnom tužilaštvu Kosova
- Jovana Kolarić, Fond za humanitarno pravo

Video poruka: Patricia Sellers, Specijalna savetnica za zločine ropstva u Tužilaštvu Međunarodnog krivičnog suda

Fondacija Fond za humanitarno pravo

**#EY
3A TEBE**

- **13.20 – 14.30 ručak**
- **14.30 – 16.00 Debata: „Begunci od pravde“**
Debata o problemu optuženih i osuđenih za ratne zločine koji izmiču pravdi prelaskom granica
Moderatorka: Iva Martinović, Radio Slobodna Evropa
Učesnici:
  - Drago Hedl, novinar
  - Edin Ramulić, Centar za mlade KVART
  - Jovana Kolarić, Fond za humanitarno pravo
- **16.00 - 16.30 – Zaključci i preporuke**

Konferencija se realizuje kao deo projekta „Justice for victims of sexual violence in war“ koji podržava Evropska unija.

